

Az oroszlánok vermétől az angyalok verméig

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Sámuel 18:6-9; Dániel 6; Máté 6:6;
Márk 6:14-29; Apostolok cselekedetei 5:27-32; Zsidók 11:35-38

„A főkörmányzók és a kormányzók igyekeztek ürügyet találni az ország ügyeinek intézésében arra, hogy bevádolhassák Dánielt. De nem sikerült semmiféle ürügyet vagy hibát találniuk, mert megbízható volt; sem hanyagságot, sem hibát nem lehetett találni nála” (Dán 6:5, RÚF).

Miután a médek és a perzsák bevették Babilont, a méd Dáriusz felismerte Dániel bölcsességét és meghívta új kormányzótestületébe. Az idősödő próféta úgy kimagaslott a közéleti feladataiban, hogy az új király őt bízta meg az egész méd-perzsa kormányzat irányításával.

A fejezet későbbi részében Dánielnek azzal kellett szembenéznie, amit joggal nevezhetünk „eredendő bűnnek” – ez pedig az irigység. A történet vége előtt látjuk majd, hogy nemcsak a médek és a perzsák közötti, világi kötelességeiben bizonyult hűségeseznek, hanem Istenhez is hű maradt, és ez a legfontosabb. Biztosra vehetjük, hogy az Isten iránti hűsége közvetlenül, nagy mértékben meghatározta a többi dologban bizonyított hűségét.

Dánielnek az üldözéssel szerzett tapasztalata példa Isten népe számára a vég idejében. A történet nem azt sugallja, hogy Isten mindig megkíméli népét a próbáktól és a szenvedéstől. Azt viszont állítja, hogy a jó és a rossz közötti küzdelem befejeződésekor a jó kerekedik felül, legvégül Isten megvédi a népét.

IRIGYSÉG

Lucifer már a mennyben, a tökéletes környezetben irigykedni kezdett Krisztusra. „Lucifer irigy és féltékeny volt Jézus Krisztusra. Mégis, mikor az angyalok meghajoltak Jézus előtt, hogy elismerjék felsőbbtségét, nagy tekintélyét és jogos uralmát, Lucifer is meghajolt velük, de szíve tele volt irigységgel és gyűlölettel” (Ellen G. White: *A megváltás története*. Budapest, 2000, Advent Kiadó, 11. o.). Különösen veszélyes teret engedni magunkban az irigységnek, ezért a gyilkosság és a lopás tilalma mellett a Tízparancsolatban szerepel ennek a tiltása is (lásd 2Móz 20:17).

Olvassuk el Dán 6:1-5 szakaszát 1Móz 37:11 és 1Sám 18:6-9 versei mellett! Milyen szerepet játszott e történetekben az irigység?

Dániel vezetői képességei jó benyomást tettek a királyra, de a többi tisztartóból irigységet váltottak ki. Szövetkeztek hát, hogy korrupció vádjával szabaduljanak meg tőle. Ám akármennyit kutakodtak, semmi hibát nem találtak Dániel munkavégzésében: „*nem sikerült semmi ürügyet vagy hibát találniuk, mert megbízható volt; sem hanyagságot, sem hibát nem lehetett találni nála*” (Dán 6:5, RÚF). A „*megbízható*”-nak fordított arám szóra mondhatjuk azt is, hogy „*tisztességes*”.

Dániel feddhetetlen volt. A tisztartók képtelenek voltak bármilyen hamissággal illetni. Viszont azt is megneszelték, hogy Dániel felettébb hűséges az Istenéhez és engedelmeskedik a törvényének. Hamarosán felismerték, hogy olyan helyzetet kell előidézniük, amelyben döntenie kell Isten és a birodalom törvénye között, csak így csalhatják kelepcébe. Az alapján, amit megtudtak róla, a tisztartók minden kétséget kizáróan meggyőződtek arról, hogy Dániel következetesen Isten törvényét helyezi még a birodalom rendeletei fölé is. Milyen ékes bizonyosság ez Dániel hűségéről!

Hogyan gyúlt már meg a bajod az irigység miatt? Hogyan kezelted azt a helyzetet? Miért kifejezetten végzetes és bénító lelki bűn a féltékenység?

CSELSZÖVÉS DÁNIEL ELLEN

Olvassuk el Dán 6:6-9 verseit! Miféle gondolkozás áll e rendelet kiadása mögött? Hogyan játszottak a király hiúságára a tisztartók?

Dáriusz meggondolatlannak tűnhet, mert egy olyan rendeletet léptetett életbe, amit nem sokkal később már szeretett volna visszavonni. Beleesett a tisztartók csapdájába, akik elég ravasznak bizonyultak ahhoz, hogy játszadozzanak az újonnan alapított ország politikai körülményeivel. Dáriusz decentralizálta a kormányzatot, százhusz szatrapát nevezett ki, azért, hogy még hatékonyabbá tegye a közigazgatást. Viszont az ilyen lépés hosszú távon kockázattal jár. Könnyen előfordulhat, hogy egy befolyásos kormányzó lázadást szít és megosztja az országot. Ebből a szempontból jó stratégiának tűnt egy olyan törvény kiadása, aminek értelmében az emberek harminc napon át csak a királyhoz fordulhattak kérésükkel, ez erősíthette a király iránti hűséget, és így a pártütés ellen hatott. A tisztartók viszont félrevezették a királyt, amikor azt állították, hogy az összes kormányzó, igazgató, szatrapa, tanácsos és tanácsadó támogatja a rendeletet. Ez nyilvánvaló pontatlanság volt, hiszen Dániel nem volt közöttük. Ráadásul a király számára megnyerő lehetett az az elem is, hogy istenként állították be. Nincs bizonyíték arra, hogy a perzsa uralkodók valaha is isteni rangra tartottak volna igényt. Mindenesetre a rendelet mögött az a szándék állhatott, hogy harminc napon keresztül a király legyen az istenek kizárólagos képviselője. Sajnos az uralkodó nem járt utána a javaslat mögött meghúzódó indítékoknak, így nem látta át, hogy az összeesküvést állítólagosan kivédő rendelet valójában éppen egy összeesküvés volt, amit Dániel ellen szőttek.

E rendelet két oldalának érdemes figyelmet szentelni. Először is, a szabály áthágásának az volt a büntetése, hogy az ellenszegülőt az oroszlánok vermébe vetik. Mivel máshol nem létezett ilyen büntetés, ez Dániel ellenségeinek *ad hoc* javaslata lehetett. Az ókorban a közel-keleti uralkodók ketrecben tartottak oroszlánokat, hogy meghatározott alkalmakkor kiengedjék, vadászat céljából. Tehát nem volt hiány oroszlánokból, hogy széttépjék a király rendeletét áthágni merészelve. Másodsor, a határozatot nem lehetett megváltoztatni. A „médek és perzsák törvényének” megváltoztathatatlanságáról Eszt 1:19 és 8:8 versében is olvasunk. Diodoros Siculus, ókori görög történész megemlített egy esetet, amikor III. Dáriusz (nem összekeverendő a *Dániel próféta könyvében* említett Dáriusszal) meggondolta magát, de már nem tudta visszavonni a halálos ítéletet, amit egy ártatlan emberre mondott ki.

DÁNIEL IMÁJA

„Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és ajtódat bezárva imádkozzál Atyádhoz, aki rejtve van; a te Atyád pedig, aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz majd téged” (Mt 6:6, RÚF).

Olvassuk el Dán 6:10 versét! Miért nem imádkozott Dániel egyszerűen úgy, hogy senki ne vegye észre?

Dániel tapasztalt államférfi, de mindenekfelett Isten szolgája volt. Valójában ő volt az egyetlen tagja a kormánzatnak, aki értette, hogy mi húzódott meg a király rendelete mögött. Dáriusz szemszögéből nézve a parancs megerősíthette az ország egységét. Az összeesküvők azonban olyan stratégiaként adták ki, aminek a révén Dánieltől akartak megszabadulni.

Természetesen az összeesküvés mögöttes, valódi oka és indoka az Isten és a gonoszság erői közötti kozmikus küzdelemben rejlik. Ebben az időben (Kr. e. 539) Dániel már megkapta a könyve 7. (Kr. e. 553) és 8. fejezetében (Kr. e. 551) feljegyzett látomásokat. Így a királyi rendeletet nem az egyszerű emberi politika, hanem a kozmikus háború részeként érthette. Az ember Fiáról szóló látomás, amelyben átadja az országot a Magasságos népének, valamint angyali segítőjének nyugtató támogatása (Dániel 7. fejezet) bátorságot adott neki ahhoz, hogy szembenézzen a válsággal. A társai tapasztalatára is gondolhatott, akik elég bátrak voltak ahhoz, hogy ellentmondjanak Nabukodonozor rendeletének (Dániel 3. fejezet).

Tehát nem változtatott áhítatának szokásán, továbbra is rendszeresen, napjában háromszor imádkozott, Jeruzsálem felé fordulva. A tiltás ellenére, ami alapján nem volt szabad sem emberektől, sem istenektől bármit kérni, Dániel továbbra sem szándékozott elrejtteni vagy leplezni imaéletét, még a kritikus harminc nap alatt sem. Abszolút kisebbségben volt, lévén az egyetlen a több tucat kormányzó és egyéb tisztségviselő között, aki szembe ment a királyi dekrétummal. Nyílt imaéletével viszont bemutatta, hogy az Istennel való szövetsége feletle állt a királlyal való szövetségének, sőt a visszavonhatatlan rendeletnek is.

Olvassuk el ApCsel 5:27-32 részét! Itt egyértelmű a tiltás, de miért kell meggyőződnünk arról, hogy valóban Isten akarata szerint cselekszünk, ha szembeszegülnénk emberi törvényekkel? (Elvégre, gondoljunk csak olyanokra, akik inkább meghaltak, mint hogy eláruljanak egy olyan hitet vagy hitrendszert, amit mi helytelennek hiszünk!)

AZ OROSZLÁNOK VERMÉBEN

Olvassuk el Dán 6:11-23 szakaszát! Mit mondott a király Dánielnek, ami mutatja, hogy mekkora hatása volt Istenről való hűséges bizonyosságának?

A cselszövők hamar rajtakapták Dánielt, amint imádkozott – azaz, pont azt tette, amit a rendelet megtiltott. Amikor a király előtt bevádolták, megvetően utaltak rá: „*Dániel, aki a júdabeli foglyok fiai közül való*” (Dán 6:13). Az ő szemükben a birodalom egyik fő tisztségviselője, az uralkodó kegyeltje nem volt más, csak egy „fogoly”. Ráadásul igyekeztek Dáriuszt szembefordítani Dániellel, mondván, hogy „*nem becsül téged, oh király, sem a tilalmat, amit megírtál*”. A király ekkor döbbsen rá, hogy törbe csalták, ezért írtatták alá vele a rendeletet. Az Ige szerint „*Napnyugtáig azon fáradozott, hogy megmentse őt*” (Dán 6:15, RÚF). Semmit nem tehetett a próféta megmentésért, mert a médek és perzsák törvénye visszavonhatatlan volt. Így kénytelenkellően jelzett, hogy vessék Dánielt az oroszlánok vermébe. Közben, mintegy imádkozva, a reményének is hangot adott: „*A te Istened, akít állhatatosan tisztelsz, szabadítson meg téged*” (Dán 6:17, RÚF).

A bibliaiszövegből nem derül ki, hogy mit tett Dániel az oroszlánok között, de feltehetőleg imádkozott. Isten pedig azzal jutalmazta meg a hitét, hogy angyalt küldött a védelmére. Dániel még reggel is sértetlen volt, készen állt feladatainak folytatására a kormányzatban. Ellen G. White a következő megjegyzést fűzi ehhez a jelenethez: „Isten nem akadályozta meg Dániel elenségeit abban, hogy a prófétát az oroszlánok vermébe dobják. Megengedte, hogy a gonosz angyalok és gonosz emberek ilyen messzire jussanak szándékuk végrehajtásában. Így tudta szolgája szabadulását szembeűnőbbé, az igazság és igaz élet ellenségeinek kudarcát pedig teljesebbé tenni” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 337. o.).

Bár ez a történet jól végződött (legalábbis Dániel számára), mi a helyzet azokkal az esetekkel, még olyan bibliai történetekkel is (lásd pl. Mk 6:14-29), amelyeknek a végén nem történt szabadulás? Hogyan értelmezzük ezeket?

IGAZOLÁS

Olvassuk el Dán 6:24-28 részét! Milyen bizonysgot tett a király Istenről?

A történet egyik fontos része, hogy Dáriusz dicsóította Istent és elismerte a hatalmát. Ezzel ér a csúcspontjára Isten dicsóítása, amit már az előző fejezetekben is olvashatunk (Dán 2:20-23; 3:28-33; 4:34-37). Nabukodonozorhoz hasonlóan reagált Dáriusz is, miután Dániel megszabadult: dicsóította Istent. Sőt, ő még tovább is ment: korábbi rendeletét megfordítva megparancsolta mindenkinek, hogy *„féljék és rettegjék a Dániel Istenét”* (Dán 6:26).

Dániel valóban csoda folytán menekült meg, jutalmat nyert a hűsége, a gonoszok megkapták a büntetésüket, Isten tisztelete és hatalma pedig igazolást nyert. Amit itt látunk, az egy kis példája annak, ami majd egyetemesen következik be: Isten népe megszabadul, a gonosz büntetésben részesül és az Úr az egész világmindenség előtt igazolást nyer.

Olvassuk el Dán 6:24 versét! Mit találunk ebben a részben, ami nyomaszthat bennünket? Miért?

Van egy zavaró probléma, vagyis hogy a feleségek és gyerekek, akiket ártatlanoknak gondolunk, ugyanarra a sorsa jutottak, mint a bűnösök. Hogyan magyarázható ez, ami téves igazságszolgáltatásnak tűnik? Először is megjegyzendő, hogy a perzsa jog szerint határozták meg és foganatosították az ítéletet, aminek az értelmében a bűnös büntetése az egész családra kiterjedt. Egy ókori elv szerint az egész család felelősséget hordoz egy tagjának a kihágásáért. Ez nem jelenti azt, hogy ez így helyes, de a történet beleillik abba, amit a perzsa jogról tudunk.

Másodszor, meg kell említeni, hogy a bibliai történet számot ad az esetről, de nem helyesli a király tettét. Sőt, a Biblia egyértelműen tiltja, hogy a szülők vétkei miatt gyerekeket halálra adjanak (5Móz 24:16).

Milyen vigaszt találhatunk az 1Kor 4:5 verséhez hasonló igazságtalansággal találkozunk? Mit mond az ige, és ez miért olyan fontos?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Dániel szabadulását *A zsidókhöz írt levél* 11. fejezete is feljegyzi. A „Hit-hősök csarnokának” is nevezett részben az áll, hogy próféták többek között „*az orozslánok száját betömték*” (Zsid 11:33). Ez nagyszerű, de ne csak azokra a hithősökre gondoljunk, akik elkerülték a halált, ahogy Dániel is, hanem azokra is, akik bátran szenvedtek és haltak meg, ahogyan *A zsidókhöz írt levél* 11. fejezete is írja! Isten egyeseket arra hív, hogy az életük legyen bizonyosság, mások pedig a halálukkal teszik ugyanezt. Tehát Dániel szabadulásának a története nem arra utal, hogy mindenki meg fog majd szabadulni. Gondoljunk csak férfiak és nők sokaságára, akik mártírok lettek a Jézusban való hitük miatt! Dániel csodálatos szabadulása azt jelzi, hogy Istené az uralom, és végül majd az összes gyermekét megszabadítja a bűn és a halál hatalma alól. Ez egyértelművé válik *Dániel próféta könyve* következő fejezeteiből.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) A francia Jean Paul Sartre írta: „úgy érthető a legjobban az emberi valóság alapvető terve, ha azt mondjuk, hogy az ember Istené akar válni” (Jean Paul Sartre: *Being and Nothingness: A Phenomenological Essay on Ontology*. 1956, Washington Square Press, 724. o.). Hogyan segít ez megérteni, legalább egy bizonyos mértékig, hogy a király miért lépett bele a csapdába? Miért kell mindannyiunknak, akármilyen élethelyzetben is legyünk, vigyáznunk ugyanezzel a veszélyes hajlammal, ha mégoly burkoltan is jelentkezik? Még miben szeretnénk „Istenhez hasonlónak lenni”?
- 2) Milyen bizonyosságot teszünk az Istenhez és a törvényéhez való hűségünkről? Azt gondolják rólunk az ismerőseink, hogy kiállunk a hitünk mellett, még akkor is, ha az a munkánkba vagy akár az életünkbe is kerülne?
- 3) Mitől vált Dániel olyan emberré, akit Isten hatékonyan fel tudott használni a céljai elérése érdekében? Az Úr segítségével hogyan erősíthetünk magunkban mi is több ilyen jellemvonást?
- 4) Hogyan igazolhatta volna Dániel azt a döntését, ha a rendelet miatt változtat az imádkozási szokásán? Veszélyes kompromisszum lett volna? Ha igen, akkor miért?

JÓZSA MÁRTONNÉ:

ÖRÖM

Szép himnuszok, dalok,
hozsannák, trillák,
csattogjatok, viduljatok!
Ti szívek,
ujjongjatok!
Ti arcok,
kacagjatok!
Minden kacag:
az ég, a föld,
a fű, a fa!
– Miért csodálkozol,
mi van velem?
Megmondhatom:
nekem Isten megbocsátott!